

Sygn. akt XVII AmE 14/08

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2008 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

W składzie:

Przewodniczący: SSO Bogdan Gierzyński

Protokolant: asystent sędziego Adam Zaborski

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2008r. w Warszawie na rozprawie sprawy z odwołania Elektrowni (...) SA. w P. przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki

o nałożenie kary pieniężnej

na skutek odwołania Elektrowni (...) SA. w P. od Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 5 grudnia 2007 roku Nr (...) (...) (...)

1 Oddala odwołanie.

2 Zasądza od Elektrowni (...) S.A. w P. na rzecz Skarbu Państwa – Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Bogdan Gierzyński

XVII AmE 14/08

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 grudnia 2007 roku Nr (...) (...) (...) pozwany - Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej powodowi - Elektrowniom (...) S.A. z siedzibą w P. orzekł, że powód odmówił udzielenia informacji o których mowa w art. 28 ustawy - Prawo energetyczne, poprzez nieudzielenie żądanej odpowiedzi na pismo z dnia 16 kwietnia 2007 roku oraz na pismo z dnia 17 lipca 2007 roku, dotyczące dokonanej w okresie od 1 stycznia 2006 roku do 31 grudnia 2006 roku sprzedaży energii elektrycznej na rzecz odbiorców końcowych, w związku z koniecznością zbadania realizacji obowiązku określonego w art. 9a ust. 1 i 8 ustawy - Prawo energetyczne.

Za powyższe działanie pozwany wymierzył powodowi karę pieniężną w wysokości (...) zł, co stanowi (...) % przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego przez powoda w poprzednim roku podatkowym.

Za podstawę swojego rozstrzygnięcia Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uznał okoliczność, iż powód, pomimo dwukrotnego wezwania do przedstawienia odpowiednich dokumentów i wyjaśnień, nie udzielił odpowiedzi w wyznaczonych do nadesłania informacji terminach. W ocenie pozwanego, powód dopuścił się naruszenia art. 28 ustawy - Prawo energetyczne, co podlega karze, zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt 7 ustawy - Prawo energetyczne.

Pozwany wskazał, że wymierzając karę pieniężną w wysokości (...) % przychodu powoda osiągniętego w roku 2006 z działalności koncesjonowanej polegającej na wytwarzaniu i obrocie energią elektryczną tj. w kwocie (...) zł, Prezes URE kierował się postanowieniami art. 56 ust. 3 i 6 ustawy - Prawo energetyczne. W ocenie pozwanego, stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie powoda wskazują na

konieczność wymierzenia kary pieniężnej, która wywołałaby swój skutek upominawczy i przymusiła do respektowania obowiązującego prawa.

Pozwany wskazał, że brak odpowiedzi powoda na pismo z dnia 16 kwietnia 2007 roku oraz na pismo z dnia 17 lipca 2007 roku, uniemożliwiło Prezesowi URE wykonywanie i egzekwowanie nałożonych na niego obowiązków określonych w art. 23 ustawy – Prawo energetyczne.

Zdaniem pozwanego, przedsiębiorca prowadzący profesjonalną działalność gospodarczą - zgodnie z art. 355 § 2 k.c. Szczególnym przykładem jest wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu energią elektryczną bowiem, stosownie do art. 32 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy - Prawo energetyczne wymaga ona uzyskania koncesji przez przedsiębiorcę.

W ocenie powoda, przy wymierzaniu kary pieniężnej uwzględniono też fakt, że powód nie przesłał pozwanemu bilansu oraz rachunku zysków i strat przedsiębiorstwa za 2006 rok, o przesłanie których Prezes URE prosił w piśmie z dnia 13 września 2007 roku zawiadamiającym o wszczęciu postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej. Fakt ten uniemożliwił Prezesowi URE odniesienie ustalonej wysokości kary do rzeczywistego osiągniętego w roku 2006 przychodu z działalności koncesjonowanej. Zatem przy ustaleniu wysokości kary wzięto pod uwagę wyłącznie wielkość przychodu jaką w 2006 roku osiągnął powód z działalności koncesjonowanej polegającej na wytwarzaniu energii elektrycznej, ustalonego na podstawie informacji znanych Prezesowi URE z urzędu. Ponadto, zdaniem pozwanego, bierność powoda w trakcie postępowania administracyjnego i nie podanie faktycznie osiągniętych przychodów stanowi przesłankę uzasadniającą jej zaostrenie.

Prezes URE podniósł, że uwzględnił również okoliczność, że powód nie był dotychczas karany za naruszenie art. 28 ustawy – Prawo energetyczne, dlatego wymierzył karę w wysokości mieszczącej się w dolnych granicach zagrożenia. Zdaniem Prezesa URE kara orzeczona w niższej wysokości nie spełniłaby swojej upominawczej roli w odniesieniu do przyszłych okresów rozliczeniowych, a samo uchybienie powoda nie budzi wątpliwości.

Od powyższej Decyzji odwołanie złożył powód wnosząc o jej zmianę w zakresie wysokości kary pieniężnej i o zasądzenie kosztów sądowych według norm przepisanych.

W uzasadnieniu odwołania powód podniósł, że uznaje okoliczności ujawnione w toku prowadzonego przez Prezesa URE postępowania administracyjnego za bezsporne, jednakże nie zgadza się z wysokością kary nałożonej zaskarżoną decyzją.

Powód wskazał, że jego bierność w trakcie postępowania administracyjnego i nie podanie faktycznie osiągniętych przychodów oraz informacji żądanych przez Prezesa URE była wywołana wewnętrznymi problemami spółki jednak zupełnie niezależnymi od działalności obecnych jej organów.

Ponadto powód podniósł, że w samej treści zaskarżonej decyzji organ stwierdził, iż nie był on dotychczas karany za naruszenie przepisów ustawy - Prawo energetyczne, co z całą pewnością uzasadnia zastosowanie dopuszczalnej przepisami prawa minimalnej kary pieniężnej - a więc ustalonej na poziomie jej dolnej granicy.

Powód wskazał, że jego aktualna sytuacja finansowa i gospodarcza nie pozwala na poniesienie kosztów związanych z zapłatą nałożonej kary pieniężnej Powód nie posiada oszczędności, a z uwagi na stratę nie ma również możliwości zaciągnięcia kredytu. Obecnie z posiadanych środków finansowych powód nie jest w stanie opłacić aktualnych i koniecznych zobowiązań związanych z bieżącą działalnością. Tym bardziej nie jest on w stanie ze środków tych zaoszczędzić kwoty koniecznej na poniesienie wydatków związanych z wykonaniem nałożonej kary pieniężnej.

Powód wskazał, że bank kredytujący jego działalność nie zgodził się na przesunięcie terminu spłaty rat a powód posiada wymagalne zobowiązania z tytułu podatku od nieruchomości względem Gminy D. za rok 2002 w wysokości (...) za rok 2003 w wysokości (...) za rok 2004 w wysokości (...) a za rok 2005 w wysokości (...) zł.

Powód podał także, że przeciwko niemu wszczęte jest przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Sławnie postępowanie egzekucyjne, którego przedmiotem jest kwota 398.429,38zł, w związku z czym posiada on zablokowane konto.

Pozwany w odpowiedzi na odwołanie podtrzymał swoje stanowisko wyrażone w Decyzji, wniósł o oddalenie odwołania i o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Powód - Elektrownie (...) S.A. z siedzibą w P. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania i obrotu energią elektryczną na podstawie koncesji udzielonych Decyzjami Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia (...) kwietnia 2003 roku oraz z dnia 10 stycznia 2005 roku.

Bezsporne pomiędzy stronami jest, że powód nie przedstawił w wyznaczonych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki terminach odpowiednich dokumentów i wyjaśnień, czym dopuścił się naruszenia art. 28 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2006 roku, Nr 89, poz. 625).

Stosownie do treści art. 56 ust. 1 pkt 7 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2006 roku, Nr 89, poz. 625) karze pieniężnej podlega ten, kto odmawia udzielenia informacji, o których mowa w art. 28 ustawy.

Powód nie zakwestionował powyższych okoliczności i nie wniósł w tym zakresie żadnych zastrzeżeń. Powód w odwołaniu przyznał, że uznał okoliczności ujawnione w toku prowadzonego przez Prezesa URE postępowania administracyjnego za bezsporne, jednakże nie zgadza się z wysokością kary nałożonej zaskarżoną decyzją (k. 11 akt sądowych).

Ponadto, na rozprawie w dniu 16 czerwca 2008 roku powód przyznał, że nie kwestionuje kary, bowiem spółka nie dopełniła obowiązków. Powód wniósł wyłącznie o obniżenie nałożonej na niego kary pieniężnej (k. 10 akt sądowych).

Powyższe okoliczności należało zatem uznać za udowodnione na podstawie art. 229 k.p.c. oraz art. 230 k.p.c.

Sąd uznał za wiarygodne obliczenia Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki co do szacunkowej wysokości przychodu powoda z tytułu działalności koncesjonowanej polegającej na wytwarzaniu energii elektrycznej. Na podstawie tych obliczeń Sąd ustalił, że przychód powoda z działalności koncesjonowanej wyniósł w 2006 roku (...) zł.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Wobec faktu nie kwestionowania przez powoda zasadności nałożenia na niego kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 7 ustawy - Prawo energetyczne, rozważenia wymagało jedynie, czy jej wysokość została prawidłowo ustalona przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Oceniając zebrany w niniejszej sprawie materiał dowodowy Sąd stanął na stanowisku, że nie zachodzą przesłanki, które uzasadniają zmianę przedmiotowej Decyzji w kwestii wymiaru nałożonej na powoda kary pieniężnej za naruszenie przepisów ustawy - Prawo energetyczne.

Stosownie do treści art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2006 roku, Nr 89, poz. 625) ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki uwzględnił stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe.

Sąd zważył, że Prezes URE, zgodnie z nakazem określonym w art. 56 ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, w sposób dostateczny uwzględnił wszystkie okoliczności przemawiających za nałożeniem na powoda kary pieniężnej w wymiarze ustalonym

w zaskarżonej Decyzji.

Przede wszystkim kara ustalona przez Prezesa URE uwzględnia, w ocenie Sądu, możliwości finansowe powoda. Regulator istotnie dokonał badania możliwości finansowych powoda oraz wykazał jak wpłynęły one na wysokość nałożonej na powoda kary. W ocenie Sądu, Prezes URE ustalił rzeczywiste możliwości finansowych powoda i wzięł tą okoliczności pod uwagę przy określaniu wymiaru kary pieniężnej.

Ponadto, Sąd uznał, że Prezes URE ocenił także w przedmiotowej sprawie stopień szkodliwości czynu oraz uwzględnił sposób dotychczasowego nienagannego zachowania przedsiębiorcy, jako okoliczności przemawiającej za wymierzeniem niskiej kary. Uzasadnienie zaskarżonej Decyzji wskazuje jaki był stopień szkodliwości czynu przedsiębiorcy oraz jakie było jego dotychczasowe zachowanie a także zawiera ocenę, jak okoliczności te wpłynęły na określenie przez Prezesa URE wymiaru kary.

Odnosząc się do stopnia zawinienia powoda, Sąd również podzielił w tym zakresie stanowisko pozwanego, według którego przedsiębiorca nie wykazał staranności wymaganej od podmiotu prowadzącego profesjonalną działalność gospodarczą przy uwzględnieniu regulacji art. 355 § 2 k.c. oraz wyjątkowego charakteru działalności gospodarczej, jaką jest działalność koncesjonowana. Słusznie wskazał pozwany, że w przypadku prowadzenia koncesjonowanej działalności poziom staranności wymaganej od przedsiębiorcy jest wyższy niż przeciętny poziom staranności przyjęty w obrocie gospodarczym.

Mając powyższe na względzie, Sąd stanął na stanowisku, że okoliczności niniejszej sprawy uzasadniają ustalenie kary pieniężnej w wysokości określonej w zaskarżonej Decyzji.

Sąd uznał bowiem, że ponieważ fakt naruszenia przez powoda bezwzględnie obowiązujących przepisów prawnych został stwierdzony ponad wszelką wątpliwość, z tego też względu wysokość kary pieniężnej w wysokości (...) zł, co stanowi zaledwie (...) % przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego przez przedsiębiorcę w 2006 roku, należy uznać za symboliczną. Należy w tym miejscu zaznaczyć, że Prezes URE mógł, stosowanie do treści art. 56 ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne, wymierzyć powodowi karę pieniężną w wysokości do (...) % przychodu ukaranego przedsiębiorcy.

W ocenie Sądu, wysokość nałożonej na powoda kary uwzględnia przede wszystkim okoliczność, że było to pierwsze naruszenie przez powoda przepisów ustawy - Prawo energetyczne a ponadto wymierzona kara jest adekwatna do stopnia zawinienia i stopnia szkodliwości czynu. Wymiar nałożonej na powoda kary pieniężnej uwzględnia również fakt, że w wyniku działań powoda w istotny sposób został naruszony porządek prawny.

Ponadto, w ocenie Sądu, wymierzona powodowi kara pieniężna ustalona została z uwzględnieniem przepisu art. 56 ust. 3 ustawy - Prawo energetyczne i pozostaje we właściwej proporcji do jego przychodu. W ocenie Sądu sytuacja finansowa powoda pozwala na uiszczenia tej kary bez uszczerbku dla aktywów przedsiębiorstwa i nie będzie stanowić nadmiernego obciążenia finansowego dla dalszego wykonywania koncesjonowanej działalności gospodarczej.

Podkreślenia wymaga, że kara pieniężna za naruszenie przepisów ustawy - Prawo energetyczne nakładana jest przez Prezesa URE niezależnie od tego, jaki dochód przynosi przedsiębiorcy prowadzona przez niego działalność gospodarcza i choć faktycznie stanowi dolegliwość i pociąga za sobą niekorzystne skutki finansowe to nie ma jednak znaczenia dla zasadności nakładanej kary, ani też jej wymiaru.. Z tych względów okoliczność podnoszona przez powoda, dotycząca trudnej sytuacji finansowej spółki nie stanowi, w ocenie Sądu, okoliczności uzasadniającej nałożenie kary pieniężnej w niższym wymiarze. Kara pieniężna, o której wyżej mowa, ma pełnić funkcję prewencji szczególnej i ogólnej, a więc być zarówno realną odczuwalną dolegliwością dla ukaranego podmiotu, będącą reakcją na naruszenie przepisów, ale także wyraźnym ostrzeżeniem na przyszłość, zapobiegającym powtarzaniu nagannych zachowań.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał, że ustalone w postępowaniu administracyjnym okoliczności dotyczące stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości czynu powoda, jego dotychczasowego zachowania i możliwości finansowych w pełni uzasadniają nałożenie na powoda kary pieniężnej w wysokości ustalonej przez Prezesa URE. Niewątpliwie kara w tej wysokości spełniać będzie wobec powoda swoją funkcję prewencyjną i represyjną. Przede wszystkim kara ta stanowić będzie dla przedsiębiorcy wyraźne ostrzeżenie na przyszłość przed powtarzaniem podobnych, nagannych zachowań oraz zmotywuje go do przestrzegania reguł prawnych wynikających z prowadzenia koncesjonowanej działalności gospodarczej a przy tym stanowić będzie poważną dolegliwość dla przedsiębiorcy, nie niosąc ze sobą jednocześnie ryzyka wyeliminowania go z obrotu gospodarczego. Natomiast zmniejszenie jej wysokości stałoby w sprzeczności z jej celami prewencyjnymi za niezastosowanie się do bezwzględnie obowiązujących wymagań prawa energetycznego, jak również represyjno-wychowawczymi, zmierzającymi do wymuszenia na ukaranym przedsiębiorstwie przestrzegania reguł prawnych w przyszłości.

Biorąc powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia, oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479§5 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania postanowiono stosownie do wyniku sporu, mając za podstawę art. 98 k.p.c. i art. 99 k.p.c.

SSO Bogdan Gierzyński